

NIFS

Norsk interesseforening for stamme

En organisasjon for personer som stammer og personer med løpsk tale

Årsberetning for Norsk interesseforening for stamme for 2015

1. Foreningens art

Norsk interesseforening for stamme er en landsomfattende organisasjon for personer som stammer og personer med løpsk tale, og andre som er interessert i stamming og løpsk tale. Foreningen har som formål å arbeide for å bedre stammes og løpsktalendes situasjon i samfunnet.

Norsk stammefforening (dagens navn: Norsk interesseforening for stamme) hadde sitt stiftelsesmøte 24. oktober 1976 på Halmrast. Foreningens vedtekter ble første gang vedtatt på årsmøtet 17. november 1979, og er revidert ni ganger siden, senest under årsmøtet 2014.

2. Medlemstall

I 2015 hadde foreningen 417 betalende medlemmer. Av disse var 288 hovedmedlemmer, 54 familiemedlemmer (registrert på samme bostedsadresse som hovedmedlemmet) og 67 fagpersoner og 8 gruppemedlemmer. Medlemstallet er gjennom 2015 økt med 99 medlemmer. Styret er fornøyd med økningen, og har ambisjoner om en liknende økning i 2016.

3. Styrets virksomhet

Styret har fortsatt arbeidet med å revitalisere og utvikle viktige arbeidsområder som er sentrale i en interesseforening som NIFS. Særlig vil vi anføre medlemsrekruttering, interessepolitikk, økonomistyring, likepersonsvirksomhet, lokalforeninger, NIFS` nettsider, Facebook-sider og Stamposten.

Styret vedtok i 2013 en rekrutteringsplan for å gjøre foreningen mer synlig i samfunnet og for å øke medlemsmassen. Vi har derfor fortsatt det gode samarbeidet med logopedmiljøet gjennom å holde foredrag for logopedstudenter i Bodø og Oslo og informasjonsmøter med logopeder i Oslo-distriktet. I hvert eneste nummer av Logopeden (Norsk tidsskrift for logopedi) har NIFS fra høsten 2015 fått en fast spalte, som skrives av lederen i NIFS. I tillegg har vi holdt foredrag for lærerstudenter i Trondheim. Foreningen har også vært synlige i mediebildet, men vi kan bli enda flinkere.

Det har vært arrangert fire styremøter siden årsmøtet 2015 i mars, og rundt 45 saker er behandlet. Vi hadde også et dagseminar med Orgservice for å lære mer om hvordan vi i styret kan jobbe bedre, øke inntektene og rekruttere flere medlemmer.

I 2015 har vi hatt tre store arrangementer; årsmøte (mars), familieweekend (juni) og høstweekend. Samtlige kan sies å ha vært en suksess. 57 deltakere på årsmøtehelgen i Oslo (ny rekord), 48 på familieweekend i Kristiansand (også rekord), og 50 på høstweekend i Oslo. Vi er svært fornøyd med så mange deltakere på alle arrangementene, og i tillegg at vi valgte et utradisjonelt og bredt tema for høstweekend enn bare stamming (og løpsk tale) (les mer under punkt 5).

4. Økonomi

Regnskapet for 2015 viser et overskudd på 122.627 kroner, mot et underskudd i 2014 på 136.118 kroner. Styret er godt fornøyd med at vi har klart å komme i mål med en pent overskudd, tross høy aktivitet.

De tre landsomfattende arrangementene, årsmøtet, Familiecampen og Høstweekend, har vært meget vellykkede – med veldig god deltagelse – og dermed også kostbare. Vi har valgt hoteller med høy standard for å få med flest mulig. Styret har fått svært gode tilbakemeldinger på arrangementene, og opplegget vil videreføres i 2016. Arrangementene er den største utgiftsposten til NIFS.

Underskuddet i 2014 skyldes i sin helhet at vi svært overraskende fikk halvert driftstilskudd i 2014 fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Dette utgjorde cirka 170.000 kroner i lavere inntekter. Styret har jobbet hardt for å sikre at vi skulle komme tilbake til fullt driftstilskudd i 2015, og det klarte vi med god margin.

Foreningen budsjetterte med å gå i 0 for 2015. Årsaken til at det ble et solid overskudd skyldes i hovedsak to faktorer: For det første fikk vi på tampen av året cirka 40.000 kroner momskompensasjon for 2014. Det er første gang NIFS har søkt myndighetene om momskompensasjon, og det viste seg å være smart. Nå som inntektene og utgiftene vokser, er det mer å hente på en slik refusjonsordning. Den andre forklaringen er at styret vedtok å droppe å lage nye brosjyrer i 2015, en utgiftspost som var budsjettert til 78.000 kroner. Årsaken til at styret tok denne beslutningen, var at vi i vår fikk avslag på søknaden til Bufdir om tilskudd til familiecampen. For å vise forsiktighet, kuttet styret denne store utgiftsposten. På sensommeren fikk vi heldigvis medhold i vår klage, og endte opp med å motta 60.000 kroner i tilskudd, akkurat som vi hadde budsjettert med.

Ved årsskiftet har NIFS en egenkapital på 644.203 kr, en økning på 122.627 kr siden foregående år.

NIFS oppfyller kravene til tilretteleggingstilskudd (TRT) fra Studieforbundet FUNKIS (tidl. Funksjonshemmedes studieforbund). Dette ga foreningen cirka 72.000 kroner i tilskudd i 2015, og det er beregnet omtrent samme tilskuddsbeløp i 2016. Pengene er brukt til vårseminaret (etter årsmøtet) og høstweekenden.

For 2015 har vi fått 680.000 kroner fra Extrastiftelsen til «Stammebehandling – hva hjelper for hvem?». Extrastiftelsen bevilger 680.000 kroner årlig over en treårsperiode. Pengene blir utbetalt videre i sin helhet til Statped sørøst (avdeling språk/tale). Beløpet finansierer lønn til logoped Hilda Sønsterud, som tar sin doktorgrad innenfor dette temaet. Utover dette beløpet tilfaller ti prosent av denne summen, 68.000 kroner, NIFS som frie midler hvert av de tre årene. Les mer om dette prosjektet i punkt 6.

Vår regnskapsfører og NIFS-medlem, Hege Aaslund, har gjort en kjempejobb med å holde regnskapet oppdatert gjennom året. Det har gjort at styret har hatt god oversikt over den økonomiske situasjonen til enhver tid.

Styrehonorar for 2015 er utbetalt; 3000 kroner til hvert av daværende styremedlemmer Jon-Øivind Finbråten, Bjørn Erik Sættem, Ronny Hansen, Erik Chrisander Gustavsen, Hilde Siljberg og Tor Sørdal Bue. Sistnevnte trakk seg høsten 2015 og valgte å betale tilbake sitt honorar. Hilde Siljberg trakk seg i februar 2016 og har beholdt honoraret. Regnskapsfører Hege Aaslund fikk utbetalt 3000 kroner for sin innsats for foreningen.

5. Medlemsarrangementer

Årsmøtehelg om stammebehandlingsmetoder:

Temaet for årsmøtehelgen (også omtalt som vårseminar) var «Hvilken stammebehandling passer for deg?». På programmet var foredrag om norsk logopedbehandling, McGuire-programmet og Lidcombe-programmet, samt tekniske hjelpemidler.⁵⁷ Deltakere er ny rekord på en årsmøtehelg. Det kombinerte årsmøtet og vårseminaret ble arrangert lørdag 14. og søndag 15. mars på Thon Hotell Opera, Oslo.

Foredragsholderne var: Hilda Sønsterud, logoped Statped Sørøst (tema: norsk logopedbehandling i dag), Oscar Aaslund Hovin, talsperson for McGuire-programmet i Norge (McGuire-teknikken), Tone Kvalø, logoped (Lidcombe-programmet), og Iselin Stellberg, rådgiver i NAV, Prosjekt Taleflyt, Kirsten Howells, logoped fra Statped Sørøst, og Siv Andresen, logoped fra Statped Vest (NAVs forsøksordning med tekniske hjelpemidler). Fellesnevneren for de forskjellige behandlingsformene er individuell behandling og positivt tankemønster. Vi hadde også gruppediskusjoner og oppgaveløsning.

Familieweekend i Kristiansand:

For andre året på rad arrangerte vi familieweekend. Den 19.-21. juni møttes 48 medlemmer, derav 20 barn og unge mellom ett og 14 år, i Dyreparken ved Kristiansand. I 2014 besluttet styret i NIFS å satse mer på barn og unge. Derfor arrangerte vi for første gang en familiehelg på Gjøvik i juni 2014. Familieweekenden er en videreutvikling av vår tradisjonelle stamcamp. Med familieweekenden

ønsker å beholde det gode fra stamcampen, samtidig som vi tilrettelegger for barn, ungdom og familier. Vi bodde på hotell Quality Hotel & Resort i Kristiansand, som er nærmeste nabo til Dyreparken. Hotellet er et barne- og familiehottell, med stort lekerom i kjelleren og utendørs svømmebasseng.

Arrangementet startet med en felles middag fredag ettermiddag. De svenske lekesjefene Anita og Kim (begge fra den svenske stammeforeningen) var ansvarlige for barnas lekeaktiviteter hele helgen, som på Gjøvik i 2014. På lørdagen dro alle deltakerne gruppevis til Dyreparken, og fikk med seg blant annet løvemating, togtur gjennom Hakkebakkeskogen og besøk i Kardemommeby og show med Kaptein Sabeltann. På kvelden var det barnedisco (med DJ og danseoppvarmere fra hotellet) med karaoke. På søndag formiddag var det skattejakt samt bading i utendørsbassenget. Det var satt av god tid til likepersonsamtaler gjennom hele helgen.

De voksne deltakerne var med på fagseminar med psykolog Leif Skare og logoped Kirsten Howells (begge stammer selv). Temaet i år var mestring. Hvordan kan barn, ungdom og voksne lettere få følelsen av å mestre ulike talesituasjoner? Ungdommene mellom 10 og 16 år hadde en egen samtalegruppe ledet av psykolog Leif Skare. Tilbakemeldingene fra deltakerne var svært positive. At barn og ungdom som stammer får være sammen en hel helg, og prate sammen og leke, ble satt veldig stor pris på.

Nordisk i København:

Temaet i København 4.-6. september var forskjellige stammebehandlingsmetoder. Nordisk skal være et arrangement som skal styrke de tradisjonsrike nordiske båndene, og vise vertsnasjonen på sitt beste. Hvert år rulleres det på hvilket nordisk land som skal arrangere, slik at alle landene har vært arrangør hvert femte år. I 2014 var Nordisk på Island, i 2016 er det i Finland, og i 2017 er det Norge sin tur. I flere år har også enkelte deltakere fra Nederland, Storbritannia, Irland og Estland vært å se på deltakerlisten. Årets Nordisk var intet unntak. Norges delegasjon besto av seks personer, inklusive to fra styret i NIFS. Alt i alt var det mellom 40 og 50 som deltok.

Agendaen var ikke lang, men desto mer viktig. I 2014 var det diskusjoner om Estland skulle bli tatt opp som en del av Nordisk, og nå måtte vi ta en beslutning. Etter en lang diskusjon og avstemming ble det flertall for at Estland skal få lov å få muligheten til å arrangere Nordisk en gang for å se hvordan det går, nærmere bestemt i 2018. Estland har i en årrekke deltatt på Nordisk, og ønsker å gi noe tilbake. Det var ikke flertall for at Estland skulle få være bli en permanent del av «Nordisk» med rullerende arrangering, da Nordisk er et definert geografisk samarbeid. Et siste punkt som ble tatt opp styresamarbeid. I fremtiden skal vi jobbe mot å holde en form for workshop/erfaringsdeling på hvordan de ulike foreningene jobber. Det var det stort gehør for.

Første foredrag var fra Lise Reitz, som NIFS inviterte til Oslo i sammenheng med prosjektet 45+ i fjor høst. Hun har jobbet med stamming i mange år, også psykoanalyse, som gjør at hun har et litt annet syn på stamming og behandling. Stress og følelser påvirker stammingen, og det er et forskningsfelt som heter epigenetikk, som hun fortalte oss om.

Peder Bollerup Andersen holdt en interessant introduksjon til McGuire-programmet. Den mentale delen av McGuire-teknikken bygger på en sportsmentalitet. Man har da innflytelse over stammingen.

Man må trene, man må øve. Om man spiller tennis blir man bare bedre om man trener. Målet er å kontrollere stammingen sin.

Karin Birgit Raunholst ga oss en fin presentasjon av ulike «Altered Auditory Feedback (AAF)»-systemer. Dette inkluderer Delayed Audio Feedback (DAF) og ulike Frequency Altered Feedback (FAF). Det baserer seg på at man hører sin egen stemme i øret, enten forsinket (delayed), i en annen frekvens eller en kombinasjon. For de aller fleste gir dette en positivt kortidseffekt, og man må lære seg å bruke det.

Høstweekend om stammingens psykologiske aspekter:

For årets høstweekend valgte vi å se oss selv utenfra ved å belyse de psykologiske sidene ved stamming, med følgende oppfordring: «Det er ikke mer synd på oss enn andre». Psykiater Tormod Huseby, lege og professor Ingvar Wilhelmsen, logoped Tommy Olsen og NLP-coach Trine Rohde Moen snakket om skam og ensomhet, ansvar for egne valg i livet, kognitiv atferdsterapi i logopedbehandlingen, og mestring. Deltakerne jobbet også sammen i grupper hvor de diskuterte flere problemstillinger.

Wilhelmsen som er en av Norges mest etterspurte foredragsholdere innenfor mental helse, snakket om hvordan vi som mennesker ser på oss selv i forhold til de rundt oss og hva andre tenker om oss. Han har gitt ut fem bøker, deriblant «Det er ikke mer synd på deg enn andre» og «Sjef i eget liv – en bok om kognitiv terapi». Hans hovedbudskap er at man må ta ansvar for sitt eget liv. Det er ikke dine traumer, men hvordan du tar dem, som avgjør hvilke konsekvenser de får. Huseby snakket om hvorfor vi er som vi er, hva som styrer valgene våre, og hvordan vi kan velge annerledes for å få et liv der vi tør å være oss selv fullt og helt.

NLP-coach Trine Rohde Moen har gjennom NLP-teknikker funnet en måte å mestre stammingen på. NLP står for nevrologvistisk programmering, som innebærer at det kan være en sammenheng mellom nevrologiske prosesser («neuro»), språk («språklig») og atferdsmønstre lært gjennom erfaring («programmering»), og at bruk av NLP kan forandre disse mønstrene slik at man kan oppnå bestemte mål i livet.

Logoped Tommy Olsen bruker kognitiv atferdsterapi (CBT) i sin logopedbehandling av barn og ungdom. Ved bruk av CBT lærer man mer om betydningen av negative tanker knyttet til egen stamming og hvordan man kan snu tankene. Hvilken innvirkning har det på stammingen om man tenker annerledes?

6. Interessepolitisk arbeid – vi jobber for våre medlemmers rettigheter

Interessepolitisk program – 8 hovedpunkter

Styret i NIFS har tidligere vedtatt et interessepolitisk program, som vi skal videreutvikle i 2016. Interessepolitisk arbeid innebærer henvendelser, undersøkelser, initiativ, møter, kommunikasjon, utredninger, høringsuttalelser, utspill og samarbeid med relevante instanser. Programmet består av følgende 8 hovedpunkter:

1. Behandlingstilbudet

2. Arbeid i forhold til Statped
3. Henvisningsproblematikken
4. Logopedutdanningen
5. Livsløpsperspektivet
6. Aktuelle utredninger, meldinger, planer m.v.
7. Opplæringsloven
8. Spesialistuttalelser

Det interessepolitiske arbeidet i 2015 bestod av lokalt og regionalt arbeid. Nærmere beskrivelse av det spesifikke arbeidet kan leses i underoverskriftene.

Behandlingstilbudet

I en årrekke har vi sagt at det er for få logopeder og at tilbudet til stamme og løpsktalende er for dårlig. Det er et lite nyansert bilde. I 2016 vil styret forsøke sette i gang en prosess for å kartlegge det aktuelle tilbudet som finnes, fortrinnsvis sammen med Statped.

Logopedutdanning

I dag utdannes det logopeder ved Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Bergen (UiB), Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Universitetet i Nordland (Bodø) (UiN) og Universitetet i Tromsø (UiT). Alle disse utdanningsløpene er satt sammen forskjellig på grunn av ulik opptakskrav. NIFS mener at det er viktig at logopedstudenter får nok basiskunnskap om taleflytvansker i fellesdelen av utdanningsløpet, og ønsker selvfølgelig at flere studenter også fordypet seg innenfor og skriver en masteroppgave om taleflytvansker. NIFS har så langt vært behjelpelig med å videresende forespørsler om deltakelse til masterprosjekter til medlemmene våre, og vi lar logopedstudenter publisere og be om informanter/intervjuobjekter til masterprosjektene sine på Facebook-gruppen vår etter innvilget forespørsel.

NIFS er godt i gang med å bygge nettverk med logopedutdanningene. I fem år har medlemsansvarlig Ronny Hansen og NIFS-medlem Terje Mathisen holdt et en times langt foredrag for logopedstudentene i Bodø, også i 2015. I tillegg hadde Ronny Hansen et heldagsseminar med studentene høsten 2015. Høsten 2014 var daværende styreleder Bjørn Erik Sættem og medlemsbladredaktør Martin Aasen Wright ved UiO og holdt foredrag for studentene. Det var så populært at vi ble invitert tilbake. NIFS-medlem Geir Sand Nilsen og Martin Aasen Wright holdt et nytt foredrag vinteren 2015. Logopedutdanningen i Oslo og NIFS har blitt enige om et årlig besøk tidlig på vinteren.

NTNU skal for første gang undervise et emne om taleflytvansker våren 2016, og NIFS er invitert av de fagansvarlige fra Statped Midt til å introdusere tematikken taleflytvansker i januar 2016.

Det er ikke mange år siden at det kun var UiO og UiB som hadde logopedutdanning. At det nå eksisterer en slik utdanning på fem av Norges seks universiteter kommer av at det er en stor etterspørsel etter denne fagkompetansen i norske kommuner.

Prosjektsøknader

Prosjektsøknader henger tett sammen med vårt interessepolitiske arbeid. I første rekke er Extrastiftelsen det stedet vi kan søke om flest midler til ett og samme prosjekt. Prosjektet «45 + Å være voksen - og stamme» er et eksempel på dette, hvor vi tidligere har fått tilskudd Extrastiftelsen. Mot slutten av 2014 fikk vi den gledelige nyheten om at forskningsprosjektet til logoped Hilda Sønsterud om ulike typer stammebehandling til prosjektstøtte fra Extrastiftelsen. Prosjektet vil føre til en av de første doktorgradene om taleflytvansker i Norge, og vil kunne bedre behandlingen for medlemmene våre. Begge disse prosjektene er beskrevet lenger ned.

I 2015, som tidligere år, forsøkte vi å søke om midler fra Extrastiftelsen til et nettkurs for lærere, og nye brosjyrer som kan vi distribuere nasjonalt. Også i 2015 fikk vi avslag. Vi ser det som vanskelig å få godkjent søknader, og når vi ser antallet søknader som andre foreninger får godkjent, så kan det virke som om størrelse, ansiennitet og offentlig ry har mye å si. NIFS får gjøre så godt de kan og fortsette veksten, og med årene vil dette resultere i mer midler fra aktørene som deler det ut. I november endret mange søknader fristen sin fra februar/mars til desember med et par ukers varsel. Leder Martin Aasen Wright og nestleder Jon-Øivind Finbråten sendte inn flere søknader til et og samme brosjyreprosjekt, med det mål å distribuere to ulike brosjyrer og en folder til samtlige videregående skoler, kommuner i Norge, og alle barnehager i Oslo. Søknadene ble sendt til Udir - *«Interesseorganisasjoner for funksjonshemmede»*, Bufdir - *«Tiltak for å bedre levekårene og livskvaliteten til mennesker med nedsatt funksjonsevne»* og Helse Sør-Øst. Vi vil få svar i februar/mars 2016.

Vi søkte også om støtte til tilskudd til Familiecamp / Sommerleir 2015 for barn og unge med taleflytvansker fra Bufdir. Her fikk vi først avslag på søknaden. Men etter en skriftlig klage fra oss, fikk vi heldigvis omgjort vedtaket, og fikk tilskudd på 60.000 kroner. Fra 2016 har Bufdir varslet at de vil stramme inn reglene for tilskudd til sommerleir for barn og unge, slik at det kun kan søkes om støtte til barn og unge med taleflytvansker. Andre barn, foreldre og andre voksne medlemmer kan ikke søkes om støtte til.

Prosjektet «45+ Å være voksen – og stamme»

Høsten 2013 fikk NIFS 340 000 kroner i tilskudd fra ExtraStiftelsen til prosjektet « Å være voksen - og stamme». Målsettingen med prosjektet var å skaffe et dokumentasjonsgrunnlag og kunnskap om hva mennesker som har levd med stamming i flere tiår har opplevd og erfart. Stikkord var livskvalitet og utvikling i de ulike faser av livet, og hvordan stammingen kan virke inn på den enkeltes hverdagsliv. Studien vektla de fem områdene: Stammingens utviklingstrekk, behandlingsformer, egenbaserte erfaringer, stammingens innvirkning på sosiale arenaer og arbeid og karriere.

Prosjektet skulle fullføres i 2014, men ved utgangen av året var det ubrukte midler og mer potensiale i prosjektet. NIFS fikk innvilget tid til å fullføre prosjektet i 2015. I 2015 ble en artikkel bl.a. publisert i tidsskriftet Logopeden, og prosjektgruppen var representert i Portugal under The 8th World Congress on Fluency Disorders - Embracing our Differences - Sharing Perspectives on stuttering and cluttering i juli 2015. Bennedichte Olsen var foredragsholder på kongressen.

Dataene ble ferdig samlet inn i 2014, og ferdig behandlet i 2015. Dataene vil også ha verdi for andre, og vil bli offentliggjort. Etter at prosjektresultatet hadde blitt informert i ulike kanaler i tråd med prosjektsøknaden, og det fortsatt var penger igjen, fikk vi innvilget å bruke de resterende midlene på å videreutvikle prosjektet i en siste fase som vil ende med en bok/antologi basert bl.a. på fokusgruppene fra 2014. Den vil inneholde (livs)historier fra personer som stammer, samt fag- og forskningsartikler. Dette skal fullføres i 2016.

Hilda Sønsteruds doktorgradsprosjekt

Studien «Stammebehandling – hva hjelper for hvem?» er et samarbeidsprosjekt mellom Statped sørøst (avdeling språk/tale), Universitetet i Oslo og Norsk interesseforening for stamme. Prosjektet er støttet av Extrastiftelsen Helse og Rehabilitering, og godkjent av Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, Helse Sør-Øst. Extrastiftelsen bevilger 680.000 kroner årlig over en treårsperiode. Utover dette beløpet, tilfaller ti prosent av denne summen, 68.000 kroner, NIFS som frie midler hvert av de tre årene.

Prosjektet kom i gang i annet halvår. Tidspunktet for oppstart ble meddelt Extrastiftelsen i god tid. Ved årsskiftet 2015/16 begynte rekrutteringen av informanter til prosjektet. NIFS hjelper til med dette. Formålet med studien er å få mer kunnskap om hvordan man i større grad kan optimalisere stammebehandlingen for hver enkelt. Videre ønskes å kartlegge hvilke forutsetninger som kan ha betydning for et positivt behandlingsutfall. Prosjektet tar sikte på å identifisere hvilke mål personen selv har for oppfølgingen, og etter individuelle utprøvningsfaser finne ut hvilke tiltak som kan være mest effektive for å håndtere stammingen for den enkelte. Videre ønskes en vurdering om tiltakene er av en slik karakter at de kan integreres i personens egen livssituasjon, og om de kan ha nytteverdi også over tid. Da det foreligger lite forskning på stamming og stammebehandling i Norge, så har dette prosjektet et overordnet mål om å kunne bidra til at flere personer kan få en bedre oppfølging for sin stamming i fremtiden.

Representasjon og brukervedvirkning

I 2014 var NIFS representert i Nasjonalt taleflytnettverk og Samarbeidsrådet for språk/tale under Statped. I 2015 deltok ikke noen fra NIFS i noen av disse møteareanene. Dette krever en forklaring. Etter årsmøtet i mars 2015 ble ikke NIFS kontaktet for å delta i hverken taleflytnettverket eller samarbeidsrådet. I august tok Jon-Øivind Finbråten kontakt med Statped for å komme i kontakt med fagansvarlig for språk/tale. Han fikk beskjed om at det ikke ble noe møte våren 2015, at det var etterspurt internt og eksternt, at det for øyeblikket var en stilling ute for nettopp å ansette en ny fagansvarlig som en delforklaring til manglende tiltak, og at de skulle få i stand et møte høsten 2015. NIFS ble heller ikke invitert høsten 2015. Vi vil påpeke at det skal forekomme to møter i året. Det er grunn til å stille spørsmål ved organisasjonsevnen til Statped, og at slike viktige brukervedvirkningsarenaer forsvinner når enkeltpersoner slutter eller flytter på seg. Vi forventer at Statped tar ansvar og får på plass et samarbeidsråd for språk/tale 2016, slik som de har for alle andre brukergrupper.

En misforståelse rundt en omorganisering av Nasjonalt taleflytnettverk gjorde at det nye styret ikke fikk med seg at NIFS ikke lenger skulle være en fast del møtevirksomheten. Dette var veldig synd,

og kombinert med situasjonen rundt Statped sitt samarbeidsråd, så har ikke NIFS hatt noen direkte representasjonsarenaer i 2015. En positiv nyhet er at vi i desember 2015 ble kontaktet av Nasjonalt taleflyttnettverk, og skal delta på arrangementer i 2016 og knytte nye bånd. Vi ser frem til fornyet samarbeid med taleflyttnettverket.

Styret har diskutert om vi skal forsøke å delta på FFOs (Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon) møtearenaer. Tidligere erfaring er at NIFS faller litt utenom en del av kjernesakene innenfor helse, som virker å være et sterkt fokus i FFO. I tillegg har et frivillig styre problemer med å kunne delta på møtevirksomhet som er satt til dagtid, der andre organisasjoner sender sine faste ansatte. Det er ikke gitt at man kan få fri fra arbeid eller studier for å delta på slikt arbeid. Som nevnt har NIFS en god økonomisk vekst og sterk medlemsvekst, så med tiden kan det bli mer aktuelt å delta på det FFO organiserer, men i dag er vi avhengig av evnen til enkeltpersoner i de aktuelle områdene der arrangementene skjer for å kunne delta.

Foredrag for lærerstudenter

Lokallagstyret i Trondheim inviterte lærerstudentene på Høgskolen i Sør-Trøndelag på et foredrag etter skoletid om stamming 22.oktober, etterfulgt av gratis pizza. Hele 30 studenter valgte å bruke fritiden sin på å høre på at representanter fra NIFS snakket om stamming i skolen. Foredraget varte cirka 45 minutter, og vi fikk mange interessante spørsmål. Det var blant annet en student i salen som fortalte at han kom fordi han hadde en elev i klassen sin på praksisskolen som stammet. Lokallaget vil fortsette å arbeide inn mot lærerstudenter, slik at det kommer flere lærere rundt i Norge med litt mer kunnskap om taleflytvansker, og hvor de kan finne mer informasjon.

7. Likepersonsvirksomheten

Foreningen hadde 10 registrerte likepersoner i 2015, to flere enn i 2014. Likepersonene opplever ikke å få mange henvendelser på telefon eller e-post til tross for god synlighet i Stamposten og på hjemmesiden. For å gjøre kontakten enklere, opprettet vi en egen likepersonstelefontjeneste høsten 2015. Vi har nå et dedikert telefonnummer med egen åpningstid der man garantert når frem til en likeperson. I tillegg har vi organisert likepersonene etter kategorier på nettsiden, slik at folk enklere finner frem til hvem de kunne tenke seg å ta kontakt med direkte.

Hoveddelen av likepersonsvirksomheten kommer gjennom arrangementene på nasjonalt og regionalt nivå. På vårseminaret hadde vi for første gang et introduksjonskurs om likepersonsarbeid ledet av Bennedichte Olsen, fra Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), der 14 NIFS-medlemmer var interessert i å høre mer om hva likepersonsarbeid er. Parallellt med dette ledet noen av foreningens etablerte likepersoner gruppesamtaler rundt tematikken for seminaret.

På familieweekenden i Kristiansand 19.-21. juni var det også satt av mye tid til likepersonssamtaler. Her møttes 48 medlemmer, derav 20 barn og unge mellom ett og 14 år, i Dyreparken ved Kristiansand. Blant annet hadde ungdommene som stammet mellom 10 og 16 år en egen samtalegruppe ledet av psykolog Leif Skare. De voksne hadde også god tid til å dele erfaringer om barnas stamming og om sin egen stamming, for de som stammet selv.

På høstweekend som på vårseminaret hadde vi gruppesamtaler og gruppediskusjoner ledet av likepersoner. I tillegg til disse organiserte aktivitetene foregikk det formelle og uformelle samtaler mellom likepersoner og medlemmer, både på vårseminar og høstweekend.

På lokalt nivå er lokallagsmøter en viktig likepersonsarena, der det alltid er likepersoner tilstede som hovedarrangør eller medarrangør. Her har NIFS sine to lokallag i Trondheim og Oslo hatt jevn aktivitet gjennom året.

Facebook-gruppene våre er de viktigste likepersonsarenaene, foruten de store arrangementene. Vi har en gruppe for foreldre, og en gruppe for alle andre. Der deler folk ulike opplevelser og stiller spørsmål, og likepersonene våre er på vakt til å kunne bidra med konstruktive innspill og sende privat melding der det kan virke aktuelt.

Sammenlignet med tidligere år er det mer likepersonsarbeid å rapportere som følge av foreningens innsats med lokallag og hvordan arrangementene har vært organisert. Likepersonsansvarlig, Jon-Øivind Finbråten, hadde ansvar for å ordne likepersonsrapporteringen til Bufdir, som er med å gi ekstra frie midler. Foreningen prøvde ut tjenesten til Org.service likeperson.no for enklere å kunne registrere aktivitet og sende inn til Bufdir. Vår erfaring er at tjenesten var middels egnet. Problemer med innlogging og andre faktorer gjorde rapporteringen til Bufdir ikke ble noe spesielt enklere eller raskere.

8. Informasjon

En viktig del av den vedtatte rekrutteringsplanen er informasjon. Styret anser hjemmesiden www.stamming.no samt Facebook-siden vår og medlemsbladet Stamposten som foreningens viktigste informasjonskanaler.

Hjemmesiden fikk et løft i 2014, både designmessig og innholdsmessig i regi av daværende webredaktør og styremedlem Jon-Øivind Finbråten. Høsten 2015 har vi, med nåværende webredaktør og styremedlem Erik Chrisander Gustavsen i spissen, inngått et samarbeid med programvareselskapet Enonic om å lage en ny nettside, som skal være i drift på nyåret 2016. Den nye nettsiden vil møte statens krav til universell utforming (UU), og innholdet vil automatisk være tilpasset størrelsen på skjermen den vises på, såkalt full responsiv. Webredaktør Erik Chrisander Gustavsen vil ha anledning til å gjøre endringer på nettsiden, noe som gir oss en større redaksjonell frihet. Han vil også ta en runde med design på nettsiden for å sikre at brukervennlighet er ivaretatt, og at nettsiden har et moderne designuttrykk. Den nye nettsiden vil bli lansert på nyåret 2016.

Stamposten har blitt utgitt i fire utgaver i 2015. Fra og med nummer 3/2015 har NIFS-medlem Børje Loftskjær overtatt designoppgaven etter redaktør og styreleder Martin Aasen Wright. Medlemsbladet har på den måten fått et sterkere magasinpreg. Et medlemsblad skal være laget av medlemmer for medlemmer, og skal med det være en arena hvor vi kan dele erfaringer og historier så vi kan oppleve et sterkere samhold og lære av hverandre. Mange medlemmer er flinke til å bidra, og vi håper at enda flere ser verdien av å dele en erfaring fra sitt eget liv. Særlig i spalten «Min stammehistorie», men også i bladet for øvrig. Vi har fått tilbakemeldinger på at det er for få artikler om løpsk tale. Målet for 2016 er å skrive mer om løpsk tale, og ikke bare om stamming.

NIFS' Facebook-side har vokst videre, og det er nye interessante diskusjoner på siden hver uke. I januar 2014 hadde vi drøye 200 medlemmer. I desember 2015 rundet vi 500! En undersøkelse styret har gjort viser at knapt halvparten, altså rundt 250, også er betalende medlemmer i NIFS. Vi har en rutine på at alle som blir medlem av Facebook-gruppen vår får en melding med en vennlig oppfordring om å melde seg inn i foreningen. Søk på «stamming» på Facebook så finner du siden.

Styret har fortsatt arbeidet med å få flere medieoppslag om stamming, blant annet på NRK P1, KK.no, TV3, Foreldre og barn, Sørnett.no, og innlegg en rekke lokalaviser, sistnevnte i forbindelse med Den Internasjonale stammedagen 22. oktober. Styreleder Martin Aasen Wright er journalist og jobber sammen med styret for å få mer mediedekning om stamming. I tillegg til å gjøre stamming mer kjent i samfunnet, har budskapet i år som i fjor vært at behandlingstilbudet er for dårlig og for variabelt.

Vi markerte den internasjonale stammedagen 22. oktober med en oppfordring om å være åpen om stammingen, og holdt foredrag for lærerstudenter, ble intervjuet i radio og avis, og hadde leserinnlegg i flere aviser. 30 lærerstudenter fra Høgskolen i Sør-Trøndelag møtte opp for å høre lokallaget i Trondheim snakke om stamming og få pizza. Etterpå feiret syv stykker fra lokallaget stammedagen på restaurant. Studentene lærte om stamming og fikk råd om hvordan de skal møte en elev som stammer.

I mediene var vi representert med:

- Leserinnlegg i Stavanger Aftenblad, Oppland Arbeiderblad, Romsdals Budstikke og Eidsvoll Ullensaker Blad.
- Intervju med styreleder Martin Aasen Wright i nettavisen til Mediehøgskolen Gimlekollen i Kristiansand, Sørnett.no.
- Leserinnlegg fra Jon-Øivind Finbråten til Statpedmagasinet
- Radiointervju med styreleder Martin Aasen Wright i NRK Hedmark og Oppland.
- Radiointervju med medlemsansvarlig og styremedlem Ronny Hansen i Radio 3 i Bodø.
- Radiointervju med logoped Linn Stokke Guttormsen i «Jakobsen» på NRK P1.
- Blogginlegg med videohilsen på Stammebloggen.com.

9. Lokallag

Med nye regler for tilskudd fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Bufdir) fra 2014 vil aktiviteten i lokalgrupper telle mer enn før ved utregning av tilskudd. Dermed vil etablering av flere aktive lokalgrupper stå høyt på agendaen for styret i NIFS de neste årene.

I skrivende stund har foreningen to etablerte lokallag; ett i Trondheim og ett i Oslo. Vi har også ett lokallag i Bodø og ett i Stavanger med sporadisk aktivitet. De to etablerte lokallagene er registrert i Brønnøysundsregisteret på grunn av nye krav til innrapportering til Bufdir.

I Oslo var det tre lokallagsmøter i løpet av høsten. Møtene ble holdt på Peppes Pizza ved Oslo S. Vi var mellom 10 og 15 medlemmer som møttes for å prate sammen, utveksle erfaringer med

stamming, og noen korte faglige presentasjoner. Lokallagsmøtene vekket også interessen hos noen nye medlemmer som ga tilbakemeldinger om at slike møter ønsket de mer av.

Lokallaget i Trondheim har hatt en godt samarbeid med Logopedisk senter i Trondheim, hvor flere av møtene har vært holdt siden oppstarten i 2014. På våren hadde vi planer om 2-3 møter. Det første var i februar, hvor vi så på TV3-episoden av Bertrands metode med en person som stammet, etterfulgt av diskusjon og pizza. Etter påske plana vi et familie- og barnetreff. Vi kom i kontakt med Statped Midt som sa at de kunne holde et faglig foredrag om stamming, og Jon-Øivind Finbråten ville snakke om rettigheter rundt vurdering i skolen. Da dagen nærmet seg var det bare en familie som hadde meldt seg på, og vi ble nødt til å kansellere. Statped Midt, Logopedisk senter i Trondheim og NIFS reklamerte så godt de kunne for arrangementet. Etter dette holdt lokallagsstyre et lite møte hvor vi diskuterte hva vi skulle gjøre. Vi bestemte oss for å gjøre noe ekstra ut av stammedagen, og sette resten av vårprogrammet på vent. Høsten begynte med at lokallagsstyret sendte inn nødvendig dokumentasjon for å bli registrert i Brønnøysund, og dokumentasjon for å havne i venteliste for å motta bingomidler. Vi hadde et lokallagamøte i september døpt «StamCafé», og en festmiddag på Frati etter at Einar Urdshals, Minja Jovanovic og Jon-Øivind Finbråten hadde holdt foredrag for lærerstudentene på HiST (se punkt 6). Oppmøtet i 2015 lå på 5-8 personer på hvert arrangement.

I Stavanger har tidligere styreleder Arne Hope forsøkt å starte opp lokallag, men har erfart at få NIFS-medlemmer i regionen møter opp. I Bodø har lokallaget ledet av Ronny Hansen vært i dialog med et av logopedsentrene i byen og enkelte andre logopeder om et faglig samarbeid.

10. Internasjonalt samarbeid

NIFS er medlem av European League of Stuttering Associations (ELSA) og International Stuttering Associations (ISA). Liv Goldstein, varamedlem i styret og tidligere styremedlem, er vår internasjonale representant. Vi får tilsendt foreningsblad fra Sverige, Danmark og USA i papir, og fra Tyskland på nett. Spesielt interessante ting blir oversatt og komme i Stamposten.

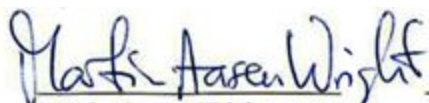
Under styreledermøtet på Nordisk ble det bestemt at det skal være en seanse med gjensidig erfaringsdeling/workshop på neste Nordisk i Finland 2016.

11. Arbeidsmiljø, likestilling og ytre miljø

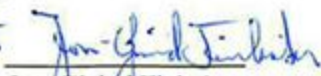
Foreningen har ikke ansatte. All virksomhet er basert på frivillighet. Foreningen er åpen for begge kjønn. Styret finner det ikke nødvendig å iverksette tiltak knyttet til likestilling. Foreningen forurensar ikke det ytre miljø.

Oslo, 1. mars 2016

Styret i Norsk interesseforening for stamme

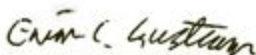
Martin Aasen Wright

Jon-Oivind Finbråten

Bjørn Erik Sættem

Erik Chrisander Gustavsen

Ronny Hansen